

OPERACIJE VEK PRI OFTALMOLOGU

BIGSTOCK

NA VEKAH SE POGOSTO ODLOČIMO ZA LEHOTNE POSEGE, VENDAR OFTALMOLOGI NA VEKAH IZVAJAMO TUDI ŠTEVILNE DRUGE OPERACIJE, KI SO BISTVENO POVEZANE S FUNKCIJO VEK IN NE SAMO Z LEPŠIM VIDEZOM.

Piše: *Marija Ana Schwarzbartl Pfeifer, dr. med., specialistka oftalmologinja, kirurginja, iz Očesnega kirurškega centra Pfeifer v Ljubljani*

Tudi blefaroplastika se lahko izvede zaradi izpadov v vidnem polju ob močno povešeni koži vek, ki prekriva normalno vidno polje pacienta in ne samo zaradi estetskih razlogov. Pa pogledjmo nekaj najpogostejših operacij, ki jih oftalmologi izvajamo na vekah.

Blafaroplastika

Koža z leti postaja vse bolj ohlapna, tanjša, kože je tudi preveč, podkožno maščevje lahko počasi plahni, vse to pa vodi v spremembo videza obraza. Če se to dogaja na vekah, ste videti utrujeni, lahko celo žalostni, saj se veke povesejo. Povešene veke običajno motijo zaradi utrujenega videza, lahko pa povzročijo tudi izpad v vidnem polju, saj prekrivajo običajno zgornji zunanji del vidnega polja. Če vas povešenost vek moti, je čas, da se posvetujete z oftalmologom o morebitni blefaroplastiki.

Korekcija povešenih vek ali blefaroplastika je poseg, ki ga opravimo v lokalni anesteziji. Operacija traja od 1 do 2 ur. Pri operaciji z nežnim skalpelom ali laserskim nožem odrežemo odvečno

kožo in gube kože na zgornjih, lahko pa tudi na spodnjih vekah. Vedno operiramo na obeh očeh simetrično, lahko samo obe zgornji vek, lahko pa obe zgornji in obe spodnji vek. Poseg je ambulanten. Rez skrijemo v gubo kože, tako da je po operaciji dejansko neviden, ko so oči odprte.

Pred operacijo sta nujno potrebna posvet in pregled, da se razjasni, kaj pacient pričakuje in kaj lahko kirurg realno naredi. Paziti je namreč treba, da se ne odstrani preveč kože, saj so potem veke lahko preveč ali premalo odprte, učinek pa je potem nezadosten. Paziti moramo tudi, da ne spreminjamo obrazne podobe in da ne poškodujemo delov vek, ki so bistveni za produkcijo solznega filma na očeh.

Okrevanje po operaciji lahko traja od 1 tedna do 3 tednov, odvisno od posameznika in obsežnosti posega. Prvi dan po posegu svetujemo počitek, da otekline okrog vek hitreje izzveni. Tudi spanje z nekoliko višjim vzglavjem na hrbtno pripomore k manjši oteklini okrog oči. Koža ne vek se celi hitro in po

enem tednu je rana dejansko zaceljena. Kontrolni pregled je običajno po enem tednu, ko odstranimo tudi šive kože. Blefaroplastika je poseg, ki se ga opravlja rutinsko in zelo pogosto, pri moških in ženskah običajno po 40. letu starosti. Omejitve zgornjih let ni. Lahko se opravi tudi pri mlajših pacientih, ki imajo povešene veke zaradi genetike, in sicer že prej.

ENTROPIJ ALI EKTROPIJ VEK

Gre za nepravilno uvihanje spodnjih očesnih vek navznoter (entropij) ali navzven (ektropij). Sprememba se običajno pojavi v starosti, ko je koža na obrazu preveč ter ta ni več napeta in elastična, lahko tudi po poškodbi ali predhodni operaciji. Obe bolezenski spremembi dražita očesno površino, predvsem roženico in veznico. Tako kronično draženje očesa z občutkom dražečih in pekočih oči, lahko tudi s prekomernim solzenjem oči, pogosto vodi do hudih vnetij, ki lahko tudi trajno okvarijo vid, če je pri tem prizadeta tudi roženica. S kirurško korekcijo veke lahko težavo odstranimo, vendar je sorazmerno visok odstotek recidivov – ponovitev, saj koža znova postane ohlapna in brez dobre opore zaradi izgube elastičnosti kože vek.

Uvihanje spodnje veke navznoter : Entropij

Uvihanje spodnje veke navzven: Ektropij

Xantelazme na spodnjih in zgornjih vekah

XANTELAZME VEK

Rumeno belkaste lise, ki se pojavijo na spodnji ali zgornji vek, pogosteje pri notranjem očesnem kotu vek, se imenujejo xantelazme. To je maščobno tkivo, ki se nabira v koži. Pojavlja se pogosteje pri ljudeh z zvišano vrednostjo predvsem holesterola v krvi, lahko pa se pojavijo tudi pri sicer popolnoma zdravih ljudeh. Odstranjujemo jih z operacijo, pri kateri spremembe izrežemo in kožo zašijemo. Ker uporabljamo zelo majhne šive, je rez po operaciji pogosto neviden. Operacija poteka v lokalni anesteziji (z injekcijo v kožo).

BRADAVICA ALI PAPILOMI NA VEKAH

Na zgornji in spodnji vek se lahko pojavijo pečljate spremembe s širšim ali z ožjim pecljem. To so papilomi, ki so pogosto virusnega izvora. Prav tako imamo na vek lahko bradavice, ki pa se lahko tudi maligno spremenijo, posebno pri dolgotrajnem draženju, ko se baza bradavice maligno spremeni. Obe spremembi lahko kirurško odstranimo. Odstranitev se priporoča zgodaj, ko se papilomi ne razselijo še na druga mesta, in ko je bradavica še majhna.

TRIHIAZA

Trepalnice na vekah običajno izraščajo navzven. Pri trihiazii pa trepalnice vraščajo navznoter in dražijo površino očesa. Ker je sprememba kronična, so posledice na roženici lahko hude, celo tako hude, da lahko vodijo v razjedo roženice in posledično poslabšanje vida. Trepalnice lahko redno epiliramo z epilacijsko pinceto (pulimo), vendar pri tem lahko pride do zadebelitve roba veke, kroničnega draženja veke in vse do trših trepalnic. Lahko jih odstranimo z elektrokauterizacijo ali lasersko koagulacijo.

GUBICE OKROG OČI

Rodili smo se z gladko otroško mehko kožo. Ko smo bili otroci, so se mišice pod našo kožo krčile ter omogočale izražanje čustev občutne sreče in žalosti. S časom in stalnim izražanjem čustev naša koža izgublja svojo elastičnost in izraze, linije na obrazu ne izginejo več popolnoma, kar nas naredi starejše, kot se sami počutimo. Naša koža postane zemljevid stvari, ki smo jih počeli in videli. Gubice nastanejo zaradi starosti, izpostavljanja soncu, prekomernega pitja alkohola, kajenja, slabe prehrane in dednosti. Očesne gubice običajno gladimo z večkratno aplikacijo botolin toksina ali s kožnimi filerji.

Preveč kože na zgornjih vekah, ki omejujejo vidno polje pacienta, zato je potreben poseg Blefaroplastike